

Ainekava

Õppeaine: Ajalugu

Klass: 8. klass

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

8. klassi lõpetaja:

- 1) iseloomustab põhitunnuste kaudu erinevaid ajalooperioode;
- 2) nimetab erinevate kunstistiilide olulisemaid tunnuseid ja tunneb väliste tunnuste järgi ära erinevate kunstistiilide arhitektuurinäiteid; klass
- 3) toob allikate põhjal esile ajaloosündmuste põhjuse-tagajärje seoseid;
- 4) arutleb märksõnade või küsimuste toel ajaloosündmuste ja -nähtuste üle, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda;
- 5) selgitab näidete abil, kuidas muutused maailmas on mõjutanud Eesti ajalugu;
- 6) analüüsib Euroopa riikide arengut ajaloos mõne riigi näitel;
- 7) toob näiteid ühiskonna ümberkorraldamise võimalustest reformide või revolutsiooni teel ja analüüsib nende protsesside erinevusi;
- 8) võrdleb etteantud kriteeriumide põhjal elukorraldust maal ja linnas

9) toob näiteid hariduse, tervishoiu, sotsiaal- ja igapäevaelu valdkonnast eri ajastutel;

10) analüüsib allikate usaldusväärsust eri aspekte hinnates, teab, et allika sõnum sõltub autori positsioonist;

11) teeb allikate põhjal järeldusi, hinnates väiteid, taotlusi ja veendumusi ajaloolises kontekstis;

Õppekirjandus: Marten Seppel, Ago Pajur õpik Uusaeg I ja II ja samade autorite töövihikud

Õppesisu 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Teema: Uusaja mõiste, periodiseering ja üldisloomustus (10 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Uusaja ühiskonna põhijooned Euroopas Absolutismi kujunemine Valgustusfilosoofia ja valgustatud absolutism	määratleb ajaliselt (märgib ajajoonele) varauusaja ja uusaja piirid; selgitab ajaloo periodiseerimise eesmärgi ja kokkuleppelisust; iseloomustab seisuslikku ühiskonda ja Euroopa usuelu varauusajal	

	toob näiteid muutustest, mis toimusid Euroopas ja maailmas varauusajal ja uusajal.	
--	--	--

Teema: Ususõjad, Prantsusmaa ja Saksa alade sisepoliitika (3 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Ususõjad, nende mõju Erinevates Euroopa riikides Poliitilised muutused Euroopa kaardil Vestfaali rahu tulemusena	võrdleb allikate toel Prantsusmaa ususõdade, Inglismaa kodusõja ja kolmekümneaastase sõja põhjuseid ja tagajärgi	

Teema: Absolutism ja valgustus (4 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)

Absolutismi kujunemine Prantsusmaa näitel	iseloomustab põhitunnuste kaudu absolutismiajastut	
Valgustusfilosoofia, selle mõju ühiskonna arengule	seostab inimkeskse ja teadusliku maailmapildi kujunemist hariduse ja valgustusideede levikuga; nimetab valgustusfilosoofe (Voltaire, Rousseau, Montesqieu, Kant) ning toob näiteid nende panusest inimkeskse ja teadusliku maailmapildi kujunemisse seletab ja kasutab kontekstis mõisteid valgustus, valgustatud absolutism, absolutism	

Teema: Ameerika iseseisvumine (2 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika
USA iseseisvumine, iseseisvussõda USA riiklik korraldus	Inglise kolooniate rajamine, konfliktid Prantsuse ja Inglise kolooniate vahel, kolooniate konfliktid emamaaga,	

	iseseisvusdeklaratsioon, iseseisvussõda, 1789. aasta põhiseadus ja selle jõustumine. Selgitab inimõiguste ja kodanikuvabaduste arengut mõne ajaloolise dokumendi näitel Ameerika iseseisvusdeklaratsioon ja põhiseadus	
--	--	--

Teema: Prantsuse revolutsioon ja Napoleon (8 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika
Prantsuse revolutsiooni põhjused ja kulg Napoleoni ajastu Prantsusmaal Napoleoni reformid ja sõjategevus Euroopas Viini kongress ja poliitilised muutused Euroopa Kaardil Prantsuse revolutsiooni ja Napoleoni sõdade tähtsus Euroopa ajaloos	selgitab Prantsuse revolutsiooni Asutava kogu ja Napoleoni reformide (koodeksite) näitel ühiskonna ümberkorraldamise vajadust ja erinevaid võimalusi. Selgitab äärmuslike liikumiste ja ideoloogiate mõju ühiskonnale jakobiinide näitel teab mõisteid reform, revolutsioon, restauratsioon teab, kes olid Louis XVI, Robespierre, Napoleon	

Teema: Eesti Rootsi ja Vene riigi koosseisus (6 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Eesti Rootsi ja Vene riigi koosseisus, valitsemine, keskvõim ja aadli omavalitsus, Balti erikord, Põhjasõda. Eesti talurahvas 17. ja 18. sajandil, muutused majanduses ja poliitikas Vaimuelu (haridus, religioon, kirjasõna)	Võrdleb Rootsi ja Vene ajal (17. ja 18. sajandil toimunud muutusi Eesti toob näiteid eestikeelse kirjasõna ja hariduselu edenemisest kodukohas ja Eestis, analüüsib hariduse tähtsust ühiskonna arengus; teab, kes olid Gustav II Adolf, Forselius ja Peeter I teab, millal asutati Tartu Ülikool ja Õpetajate seminar	

Teema: Kunst , kultuur ja teadus varauusajal (2 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)

Barokk, rokokoo ja klassitsism	võrdleb põhitunnuste alusel (üldilme, detailid) barokkstiili, klassitsismi arhitektuuris; tunneb ära ja iseloomustab allikate põhjal barokki, rokokoo stiili, klassitsismi kujutavas kunstis, toob näiteid kunstnike ja nende teoste kohta; analüüsib teaduse ja tehnika arengu positiivset ja negatiivset mõju ühiskonnale ja kultuurile, mõistab inimkonna eetilisi valikuid ja vastutust ühiskonna ees seoses teaduse ja tehnika arenguga: analüüsib teaduse arengu positiivset ja negatiivset mõju ühiskonnale ja kultuurile varauusaja teadusrevolutsiooni saavutuste näitel	barokk rokokoo
---------------------------------------	---	------------------------------

Teema: Viini kongress ja Euroopa uusajal (2 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Viini kongress, selle tulemused ja tähtsus Euroopa ajaloos	analüüsib Euroopa riikide arengut ajaloos mõne riigi näitel; analüüsib Euroopa riikide arengut uusajal mõne riigi näitel/ (Prantsusmaa, Inglismaa, Saksamaa, Venemaa, Austria, Rootsi vms)	

Teema: Tööstusrevolutsioon ja industrialiseerimine (7 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Industriaalühiskonna kujunemine, tööstuslik pööre, vabrikutootmine, selle mõju ühiskonnale. Linnastumine, industriaalühiskonnaga kaasnevad sotsiaalsed probleemid	analüüsib teaduse ja tehnika arengu positiivset ja negatiivset mõju ühiskonnale ja kultuurile, mõistab inimkonna eetilisi valikuid ja vastutust ühiskonna ees seoses teaduse ja tehnika arenguga	

	toob näiteid uusaja tehnilistest leiutistest ja selgitab nende ellurakendamise tulemusel toimunud muutusi inimeste igapäevaelus ja ühiskonnas selgitab ja toob näiteid, kuidas inimesed on erinevatel ajastutel loodusesse suhtunud: toob näiteid kuidas industrialiseerimise tulemusena on suurenenud inimkonna ökoloogiline jalajälg; analüüsib linnastumise põhjuseid ja tagajärgi 19. sajandi Euroopa ja Ameerika Ühendriikide linnade näitel; mõisted industriaalühiskond, kapital, proletariaat, urbaniseerumine	
--	---	--

Teema: Poliitilised õpetused (3 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika
----------	--------------------------	--

19. sajandi poliitilised õpetused: konservatism, liberalism, rahvuslus, sotsialism	iseloomustab erinevaid poliitilisi õpetusi ja nende peamisi toetusgruppe ühiskonnas, analüüsib, mis on iseloomulik konservatismile, liberalismile ja sotsiaaldemokraatiale, rahvuselule tänapäeval: Iseloomustab ja võrdleb liberalismi, konservatismi, natsionalismi ja sotsialismi etteantud kriteeriumide alusel (nt ideaalid ja eesmärgid, ideoloogid, toetajaskond), kujundab oma arvamuse	
--	---	--

Teema: 1848 revolutsioonid Euroopas (2 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Rahvuseluse tõus Euroopas Rahvusriigi loomine Saksamaal	arutleb märksõnade või küsimuste toel rahvuseluse, Euroopa rahvaste vabadusliikumise ja 1948. aasta revolutsioonide põhjuste ning tagajärgede	

	üle. Kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda	
--	---	--

Teema: Kolonialism ja imperialismi kujunemine (3 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika
	Toob näiteid kolonialismi majanduslikest, poliitilistest ja eetilistest aspektidest Aafrikas, Aasias, Ameerikas, Austraalias annab hinnangu eurooplaste kolonisatsioonile kolonistide, põliselanike ja tänapäeva seisukohast. selgitab, kuidas tootmine, tarbimine ja inimeste elatustase on seotud loodusressursside kasutamisega: analüüsib koloniaalvallutuste seost loodusressursside kasvava vajadusega;	

	analüüsib rahvaarvu muutuste ja inimeste heaolu seoseid loodusressursside kasutamisega 19. sajandi näitel; analüüsib imperialismi kujunemise seost loodusressursside hõivamisega.	
--	---	--

Teema: Venemaa ja Eesti 19. sajandil ja 20. sajandi alguses (8 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Eesti 19. sajandil Vene impeeriumi äärealade poliitika, talurahvaseadused Rahvuslik ärkamine, selle eeldused, liidrid ja üritused Venestusaeg	Seostab Eesti omariikluse algust rahvusliku vabadusliikumise ja ärkamisaja sündmustega; nimetab Eesti omariikluse kujunemise majanduslikke, kultuurilisi ja poliitilisi eeldusi;	

	nimetab Eesti omariikluse kujunemisele kaasa aidanud isikuid ja selgitab nende panust. seostab eestlaste perekonnanimede saamist pärisorjuse kaotamisega, toob näiteid perekonnanimede saamislugudest; toob näiteid estofiilide tegevusest ja panusest eesti kultuurilukku; toob näiteid ärkamisaja tegelaste ja nende panuse kohta eesti kultuuriloos; teab, kes olid Faehlmann, Kreutzwald, Jannsen, Jakobson, Hurt, Koidula teab, mis toimus 1816 ja 1819, 1857, 1869, 1878 seletab mõisted estofiilid, venestamine	
--	---	--

Teema: Esimene maailmasõda ja Eesti iseseisvumine (8 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused
----------	--------------------------	--

		võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika
Esimene maailmasõda, uute jõuvahekordade kujunemine Euroopas Sõja põhjused, kulg ja tagajärjed Esimese maailmasõja mõju Eestile	analüüsib Esimese maailmasõja põhjusi ning sõdivate poolte taotlusi ning Esimese maailmasõja tagajärgi ja mõju maailma arengule. nimetab I maailmasõja käigus kasutusele võetud sõjapidamise uuendusi, kirjeldab nende rolli, toob näiteid sõda käsitlevatest filmidest, raamatutest jms. kirjeldab Vene revolutsioonide ja novembrirevolutsiooni tagajärgi ja mõju nimetab Esimese maailmasõja aegseid sõjalise liite ning selgitab mis riigid ja miks sinna kuulusid, sõnastab sõja põhjuseid ja tagajärgi seostab Eesti omariikluse kujunemist rahvusvaheliste sündmustega (uute rahvusriikide tekkimine esimese maailmasõja käigus, Vene revolutsioonid) teab, kes olid Nikolai II, Lenin, Päts, Tõnisson, Poska	

Teema: teadus, tehnika ja kultuur 19. sajandil ja 20. sajandi alguses (2 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Kultuuri ja teaduse areng 20. sajandi alguses	teab, kuidas meditsiin on ajas arenenud ja mis võtteid on kasutatud haiguste ja epideemiatega võitlemisel: toob näiteid 19. sajandi meditsiini edusammudest (ravimid, veregruppide avastamine, röntgen, narkoos, rasestumisvastased vahendid jt) ja põhjendab nende tähtsust haigustega võitlemisel, pere planeerimisel, rahvastikuprotsessides jne toob näiteid erinevate ajastute kultuuripärandist: toob näiteid 19. sajandi teaduse, tehnika, arhitektuuri, kujutava kunsti, moepildi, kirjanduse, muusika jms kohta.	